

STORTINGET

Innst. 321 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 13 (2017–2018)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Årsrapporter til Stortinget fra Stortingets faste dele- gasjoner til internasjonale parlamentariske for- samlinger for 2017

Til Stortinget

Sammendrag

Dokument 13 (2017–2018) inneholder årsrapportene fra Stortingets delegasjoner til følgende interparlamentariske komiteer og organisasjoner:

- Det parlamentariske partnerskapet Asia-Europa (ASEP)
- Den interparlamentariske union (IPU)
- EFTA-parlamentarikerkomiteene og Den felles EØS-parlamentarikerkomiteen
- Europarådets parlamentariske forsamling (PACE)
- Arktisk parlamentarisk samarbeid
- NATOs parlamentariske forsamling (NATO PA)
- Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling (OSSE PA)

Årsrapportene gir et bilde av bredden i Stortingets internasjonale virksomhet. Rapportene beskriver arbeidet i de ulike delegasjonene og hvilke tema som har preget arbeidet i 2017. Delegasjonene har varierende tematisk og geografisk virkeområde og ulik tilknytning til de multilaterale foraene de gjenspeiler. Noen har tett kontakt med regjeringssidens del av organisasjonen, mens andre har mer indirekte tilknytning. Noen av forsamlingene vedtar resolusjoner gjennom hele året, mens andre gjør sine vedtak på sine årlige sesjoner. Selv

om parlamentarikerforsamlingene er ulike i karakter, har de også mange fellestrekk.

Menneskerettigheter og demokratiutvikling står sentralt i flere av parlamentarikerforsamlingene. I PACE er dette den overordnede tematikken, slik det bl.a. også i OSSE PA og IPU inngår i kjernen av organisasjonenes virke. Sikkerhetspolitikk er en fellesnevner for både NATO PA og OSSE PA, mens handelspolitikk er en fellesnevner for EØS-EFTA og ASEP. Utviklingen i nordområdene, særlig konsekvensene av klimaendringene, har vært drøftet i den arktiske delegasjonen, NATO PA og OSSE PA.

Som en konsekvens av stortingsvalget 11. september 2017 ble sammensetningen av delegasjonene endret i løpet av høsten 2017.

Av tematisk innhold stod europeisk samarbeid sentralt i flere av Stortingets internasjonale delegasjoner i 2017. Flyktningkrisen preget også arbeidet til flere av delegasjonene. Konflikten mellom Russland og Ukraina var også et sentralt tema i flere av parlamentarikerforsamlingene dette året. Også Arktis og klimaendringer sto på dagsordenen i flere av forsamlingene.

Det vises for øvrig til nærmere beskrivelse av de enkelte delegasjonenes aktiviteter i dokumentet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Zaineb al-Samarai, Jette F. Christensen, lederen Anniken Huitfeldt, Martin Kolberg og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Hårek Elvenes, Trond Helleland, Ingjerd Schou og Michael Tetzschner, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Hans Andreas Limi og Christian Tybring-

Gjedde, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, fra Venstre, Solveig Schytz, og fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, merker seg at årsrapportene fra Stortingets delegasjoner til interparlamentariske forsamlinger gir et bilde av bredden i Stortingets internasjonale virksomhet. Videre understreker komiteen at rapportene beskriver arbeidet i de ulike delegasjonene og hvilke tema som har preget arbeidet i 2017. Videre viser komiteen til at delegasjonene har varierende tematisk og geografisk virkeområde og ulik tilknytning til de multilaterale foraene de gjenspeiler.

Komiteen legger merke til at selv om parlamentarikerforsamlingene er ulike i karakter, har de også mange fellestrekk. Menneskerettigheter og demokratiutvikling står sentralt i flere av parlamentarikerforsamlingene.

Komiteen registrerer at som en konsekvens av stortingsvalget 11. september 2017 ble sammensetningen av delegasjonene endret i løpet av høsten 2017.

For arbeidet i Stortinget innenfor en rekke saker og saksområdet understreker komiteen viktigheten av at nettopp europeisk samarbeid står sentralt i flere av Stortingets internasjonale delegasjoner. Det er for komiteen verdt å nevne at blant annet Storbritannias beslutning om å forlate EU har preget arbeidet i Stortinget som det har for EFTA/EØS-delegasjonen.

Komiteen legger derfor godt merke til at konsekvensene av brexit for Norge, EFTA og EØS har vært drøftet på møter med parlamentarikere i Brussel og London og har vært oppe i Stortingets europautvalg ved flere anledninger. I Europarådets parlamentariske forsamling (PACE) har utfordringer i samarbeidet med i første rekke Russland og Tyrkia preget mye av arbeidet i 2017, samt at ulike staters brudd på menneskerettigheter og korrupsjon vært viet oppmerksomhet. Stortingets arktiske delegasjon og EFTA/EØS-delegasjonen har hatt økt kontakt med medlemmer av Europaparlamentet for å fremme norske synspunkt og interesser i saker som er til behandling der.

Komiteen merker seg at flyktningkrisen også i 2017 har preget arbeidet til flere av delegasjonene. Videre har komiteen merket seg at temaet for generalde-

batten på Den interparlamentariske unions (IPU) høstsesjon i St. Petersburg var fremme av kulturell pluralisme og fred gjennom interreligiøs og interetnisk dialog.

Komiteen har også merket seg at konflikten mellom Russland og Ukraina har satt preg på arbeidet i flere av parlamentarikerforsamlingene siden Russlands annektering av Krim og konflikten i Øst-Ukraina brøt ut.

Videre ser komiteen at i arbeidet i OSSEs parlamentariske forsamling har partene i Ukraina-krisen og deres manglende evne til å føre en konstruktiv dialog innenfor det interparlamentariske samarbeidet vært tydelig gjennom hele det foregående året.

Komiteen følger også arbeidet i PACE tett og ser at Russland ikke leverte sine akkreditiver og heller ikke deltok i parlamentarikerforsamlingen.

Komiteen legger også merke til at NATOs parlamentariske forsamling i 2017 har viet mye oppmerksomhet til det den anser for å være Russlands destabiliserende aktiviteter, og hva som bør være NATOs svar på disse.

Komiteen merker seg at økt maritim aktivitet som fiskeri, sjøtransport og cruisetrafikk er noen av konsekvensene av at isen i Arktis smelter.

NATO PA vedtok en rapport som peker på at nordområdene igjen har fått stor betydning for NATO på grunn av klimaendringer, Russlands økte militære kapasiteter og Kinas økende interesse for regionen. ASEP-delegasjonen ser på hvordan asiatiske land posisjonerer seg i Arktis. Komiteen merker seg også dette området med interesse.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 13 (2017–2018) – Årsrapporter til Stortinget fra Stortingets faste delegasjoner til internasjonale parlamentariske forsamlinger for 2017 – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 23. mai 2018

Anniken Huitfeldt

leder

Ingjerd Schou

ordfører